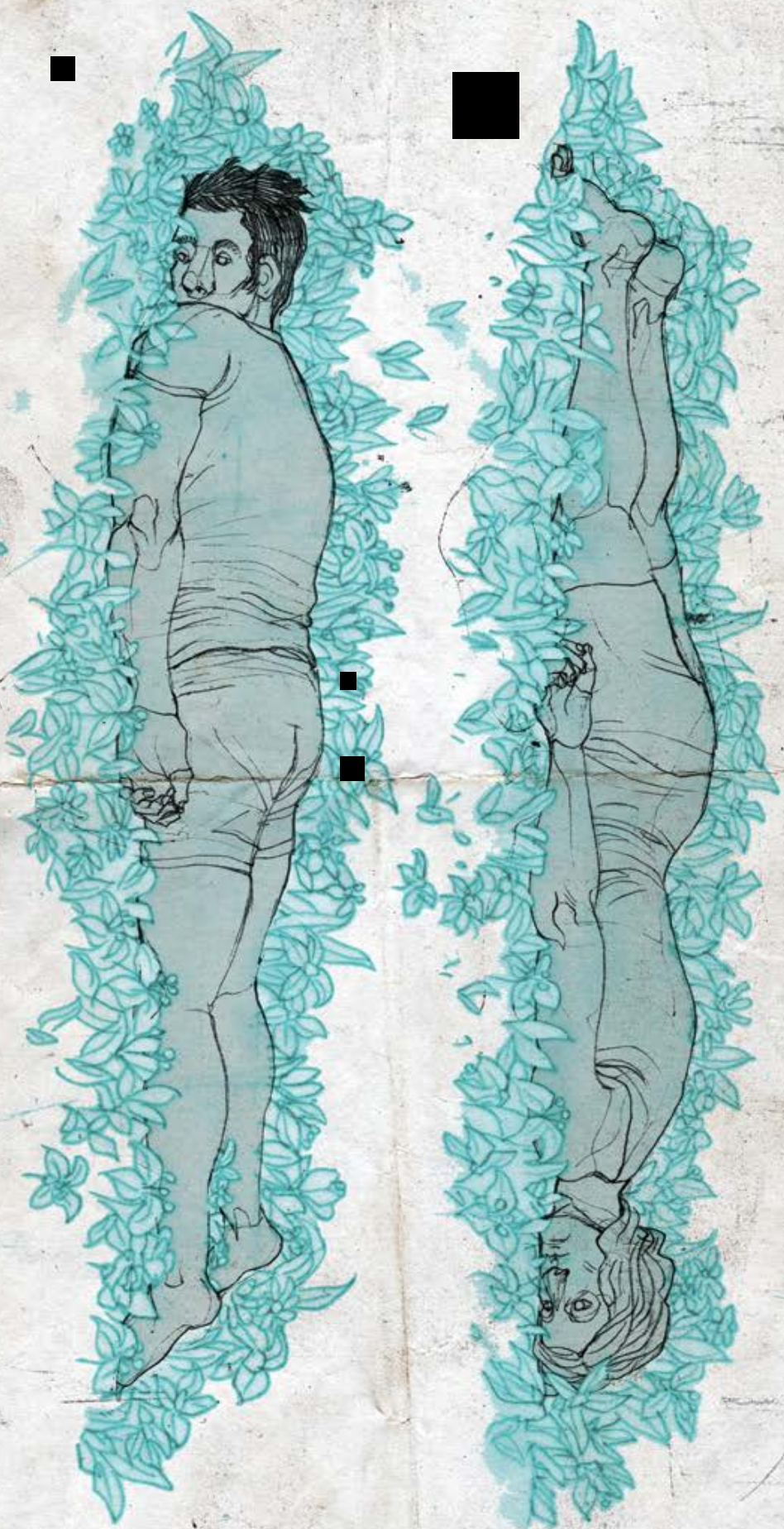

OKO - MOBILNÍ KOMUNITNÍ CENTRUM

14 FAKTŮ O DUŠEVNÍM ZDRAVÍ
+ KATALOG K VÝSTAVĚ TA-JEMNÁ ZÁKOUTÍ MYSLI

14 MÝTŮ O DUŠEVNÍM ZDRAVÍ, KTERÉ NÁM MŮŽETE POMOCI ZBOŘIT

Ve společnosti je stále zakoreněno mnoho mýtů o duševních onemocněních. Z nich vyriáslá nedůvěra, nepochopení a mnohdy i obavy vůči lidem, kteří zakoušejí problémy s duševním zdravím. Pomozte nám šířit fakta a vyvrátit mýty – je to užitečné pro nás pro všechny.

1. DUŠEVNÍ ONEMOCNĚNÍ MŮŽE POTKAT KAŽDĚHO

Podle Světové zdravotnické organizace se duševní onemocnění stanou v 21. století největší zdravotní zátěží lidstva. Alespoň jednou za život se s některým z nich setká každý třetí člověk. I když problémy s duševním zdravím nepotkají přímo nás, pravděpodobnost, že na ně narazíme ve své rodině, u kamarádů nebo kolegů je tak vysoká, že hraničí s jistotou.

2. MÍT DUŠEVNÍ PROBLÉMY NEZNAMENÁ BÝT SLABOCH

Duševní nemoc nemá nic společného se slabostí ani leností. Je to reálné onemocnění, které způsobuje bolest, neodezní samo od sebe a vyžaduje efektivní léčbu. Když si někdo zlomí ruku, taky neočekáváme, že „to přejde“ ani nemocného neviníme za to, že musí nosit sádku. Pečovat sám o sebe a umět si říct o pomoc není známkou slabosti, nýbrž síly.

3. PSYCHICKÉ PROBLÉMY NEJSOU JEN V HLAVĚ

Problémy s duševním zdravím, včetně duševních onemocnění, jsou často způsobeny vnějšími životními nesnázemi, např. rozvodem nebo úmrtím blízkého člověka. Nikdo z nás neví, co ho v životě čeká, a jak těžké chvíle zvládne jeho psychika.

4. BLÍZKÝM S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM LZE POMOCI

Jen 44 procentům dospělých a méně než 20 procentům dětí a adolescentů, kteří zažívají problémy s duševním zdravím, se dostává léčby, kterou potřebují. Přátelé a rodina mohou být důležitými motivátory v tom, aby si nemocný zašel k lékaři.

Co pro něj ještě můžete udělat:

- *Dát najevo, že jste k dispozici, kdyby potřeboval pomoc*
- *Jednat s ním s respektem, tak jako s kýmkoli jiným*
- *Obstarat mu kontakt na lékaře, centrum duševního zdraví nebo peer konzultanta*
- *Odmítat ho definovat prostřednictvím jeho diagnózy a dávat mu nálepky*
- *Vyhledávat fakta, šířit je a ozvat se vždycky, když uslyšíte něco, co není pravda*

5. Z DUŠEVNÍ NEMOCI SE LZE UZDRAVIT

Navzdory obecnému přesvědčení se velká část lidí s duševním onemocněním dokáže při správné formě pomoci zotavit. Zotavení nemusí znamenat úplné vymýcení příznaků jako jsou třeba hlasy; představy nebo pocity. Zotavení znamená naučit se s tímto prožitky žít a zvládat je tak, aby neoslabovaly pocit životní spokojenosti a kontroly nad vlastním životem.

6. LÉKY NEJSOU JEDINÉ ŘEŠENÍ

Ačkoli podávání léků může některým lidem prožívajícím psychické problémy pomoci, mělo by se na ně nahlížet pouze jako na část řešení. Stejně důležitá a efektivní je psychoterapie nebo pomoc peer konzultantů (lidé s vlastní zkušeností s problémy s duševním zdravím), ale také podpora v jiných oblastech života – např. v bydlení a v zaměstnání.

7. DUŠEVNĚ NEMOCNÍ NEJSOU NEBEZPEČNÍ

Naprostá většina lidí léčících se s duševním onemocněním není o nic víc nebezpečná než kdokoli jiný. Ve skutečnosti je to přesně naopak: lidé s problémy s duševním zdravím mají až desetinásobnou pravděpodobnost, že se stanou OBĚTÍ násilí a ubližování než běžná populace. Obzvláště vysoké je potom riziko, že ublíží sami sobě – deprese je v současné době častější příčinou úmrtí než dopravní nehody, vraždy nebo HIV.

8. LIDÉ S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM MŮŽOU PRACOVAT A BÝT ÚSPĚŠNÍ

Je velmi pravděpodobné, že my všichni pracujeme s někým, kdo zakouší problém s duševním zdravím, ale kvůli jeho strachu ze stigmatizace a diskriminace se o tom nedozvíme. S depresí se léčil např. Jim Carrey, Harrison Ford nebo Ota Pavel. Pro schizofrenii byl opakovaně hospitalizován básník Ivan Blatný.

9. PROBLÉMY S DUŠEVNÍM ZDRAVÍM MOHOU MÍT I DOSPÍVAJÍCÍ

První známky problémů s duševním zdravím se mohou projevit už u dětí. Obdobím plným výzev, ve kterém je pravděpodobnost vzniku duševních potíží nejvyšší, je potom dospívání. Polovina všech duševních onemocnění se projeví již před 14. narozeninami, tři čtvrtiny před 24. rokem.

10. VĚTŠINA DUŠEVNĚ NEMOCNÝCH NEPATŘÍ DO ÚSTAVU

Pobyt v nemocnici může pomoci ve chvíli, kdy člověku s duševním onemocněním opravdu není dobře, tak jako je tomu u jiných typů zdravotních problémů. Naprostá většina lidí s psychosociálními obtížemi je ale schopna samostatného fungování v rámci komunity, pokud k takovému životu dostanou příležitost a podporu.

II. NENÍ JEDNO, JAK SE K DUŠEVNĚ NEMOCNÝM CHOVÁME

Symptomy duševních onemocnění můžou být nepřijemné, ale dá se s nimi bojovat a dá se s nimi naučit žít. Co je může velmi zhoršovat, je odsouzení nebo posměch okolí. Respekt a pochopení je důležitou formou podpory, kterou můžeme lidem s problémy s duševním zdravím poskytnout my všichni.

12. PREVENCE MÁ SMYSL

Žádný problém s duší není vyvolán jediným faktorem.

Vždy jde o kombinaci vlivů, přičemž mnoha z nich lze předcházet. Zdravá životospráva, dostatek odpočinku, předcházení stresu, péče o dobré vztahy a zvyšování subjektivní životní spokojenosti jsou jisté faktory, které přispívají k udržení duševního zdraví.

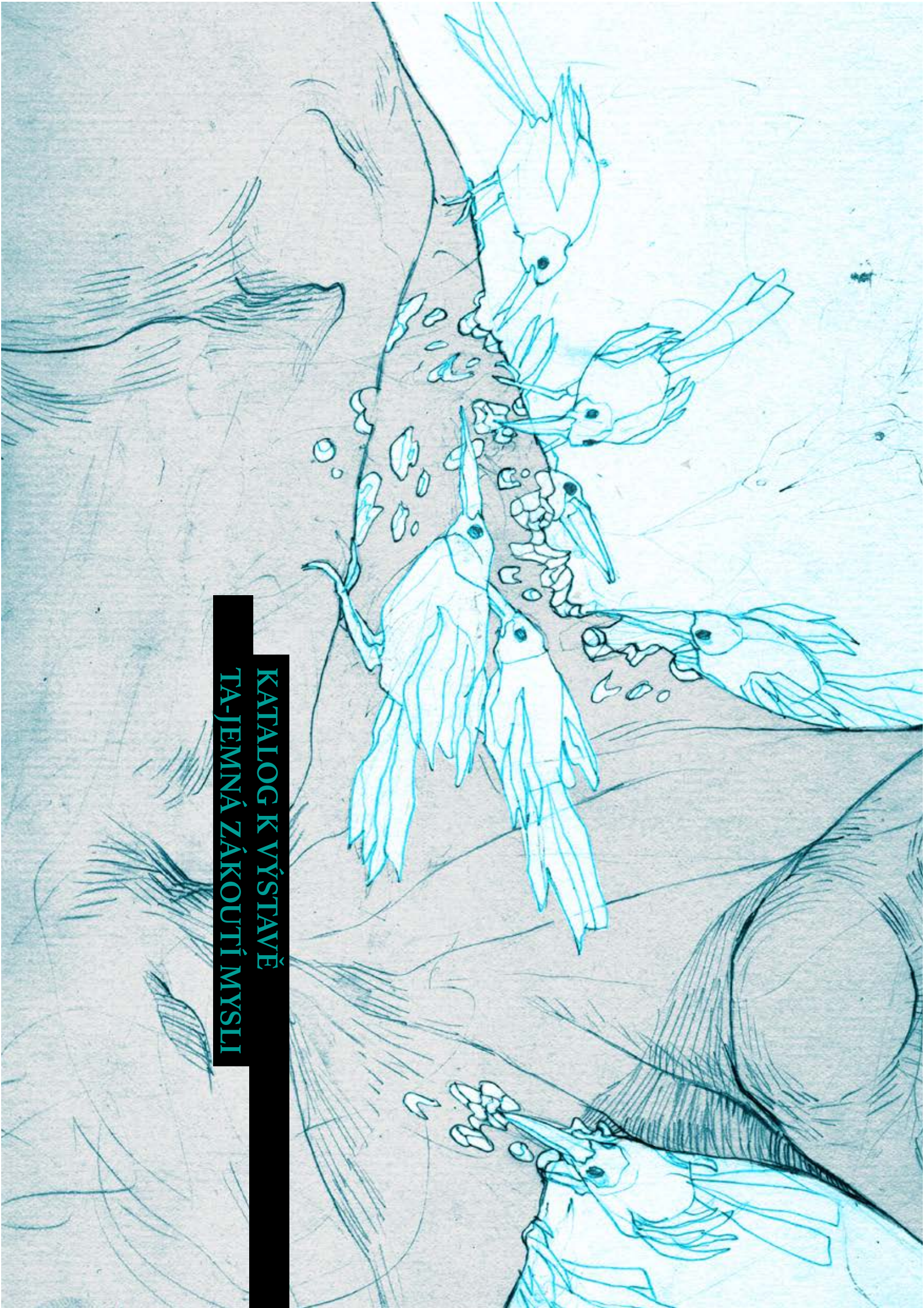
13. DUŠEVNÍ ONEMOCNĚNÍ NENÍ TOTÉŽ JAKO MENTÁLNÍ POSTIŽENÍ

Mentální postižení je trvalý stav, který se projevuje sníženou úrovní rozumových schopností. Naproti tomu duševní onemocnění je nemoc, dá se léčit a někdy i zcela vyléčit. Nepostihuje intelekt člověka - lidé s duševním onemocněním mají běžné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání.

14. LIDÉ SE SCHIZOFRENIÍ MAJÍ POUZE JEDNU OSOBNOST

Pro lidi trpící schizofrenií je velmi zraňující, když je jejich diagnóza mylně popisována jako rozdělení osobnosti. Ve skutečnosti je to onemocnění, které ovlivňuje běžné fungování mozku a zasahuje do jeho schopnosti myslet, cítit a jednat. Dobrá zpráva je, že se dá zvládnout, léčbou potlačit příznaky a žít plnohodnotný život.

**KATALOG K VÝSTAVĚ
TA-JEMNÁ ZÁKOUTÍ MYSLI**

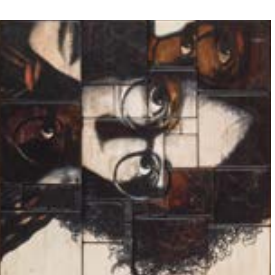
TA-JEMNÁ ZÁKOUTÍ MYSLI

Když jsem byl osloven, abych udělal výběr děl a kurátorský dohled nad touto specifickou výstavou, přiznám se, že nejdříve jsem váhal s odpovědí a cítil jsem jisté obavy. Pak jsem ale viděl díla, a to rozhodlo. Byl jsem překvapen pestrostí, mnohoznačností a v mnoha případech i formální dotážeností jednotlivých obrazů. Je z nich cítit malířská radost i kreslířská chuť a v celku charizmatické umělecké sebevyjádření. Každý z umělců má svůj svět tajemství a fantazie. Svá jemná, temná, hluboká a neprobádaná zákoutí myslí, ke kterým se nebojí opakovaně přiblížit, ale dokonce je i s velkou chutí stále důkladně prozkoumávají. A jak vidno, tato hledačská práce nese své plody. I když třeba některé chutnají poněkud trpce a nebo ještě nejsou zcela zralé, převládá pocit vizuální zkušnosti a jistoty tahu. Tahu štěpce, tužky, pera a řečeno sportovní terminologií i takzvaného “tahu na bránu”.

Rlká se: oko, do duše okno. S tím samozřejmě nelze nesouhlasit. Obraz je taky takovým oknem. Oknem, které nám otevírá prostor umělcova niterného vyjádření. Oknem do tajemných i jemných zákoutí myslí.

MgA. Milan Čais

(vizuální umělec a hudebník - kurátor výstavy)

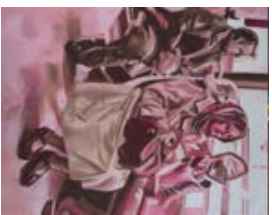
• Milá S.
2017, kombinovaná technika na dřevě,
42 x 42 cm

VLADIMÍR GASTON

(*1982)

Po sérii životních i jiných kalamit se výtvarník Vladimír Gaston uchyluje do ústraní. Zde se věnuje pokoutnému jednání coby převaděč spojitosti, třeba mezi bezkrevnou melancholií a bezbřehou láskou, mezi boží rukou a nohama, které před ní v panice prchají, mezi bohnickým bezčasím a rytmicitou časoprostoru. Beznadějný milovník a sběratel podivuhodných lidí, prožitků a dřev.

- Rozhodl se přijít na terapii, tentokrát již s odkrytým hledím
2017, akryl na plátně, 100 x 120 cm
- Opiš se o mě a jdeme do boje, 2017, akryl na plátně, 115 x 145 cm

JAN HARANT

(*1984)

Pochází z Liberce. Je absolventem Akademie výtvarných umění v Praze v oboru malba. Má za sebou několik samostatných výstav v Praze a v Liberci.
Velký ohlas zaznamenaly jeho obrazy odrážející tragikomickou zkušenosť s prací v obchodním domě Bauman. Pojítkem obrazů z poslední doby – často zasazených do prostředí psychiatrické nemocnice v Bohnicích - je postava rytíře, jehož brnění symbolizuje pocit úzkosti a deprese.
Pozitivní zpráva je, že s postupem času Janův rytíř brnění odkládá...

- Na kole šestit
2014, akryl na plátně, 50 x 70 cm

LENKA FRIDRICHOVÁ

(*1980)

Pochází z Brna. Vystudovala střední školu textilního designu. V devatenácti letech odjela do USA, kde se toulala sedm let, živila se, jak se dalo, sem tam se jí podařilo prodat nějaký obraz. Po návratu do Česka skončila několikrát v psychiatrické léčebně, dlouho měla v občance trvalé bydliště na oficiální adrese brněnských bezdomovců, rodiče jí nechali zbavit svéprávnosti. Často musela volit mezi jídlem, oblečením a malováním.
A pokaždé volila to poslední.
„Věřím, že mě Bůh, který mi dal talent, nenechá umřít“, říká.

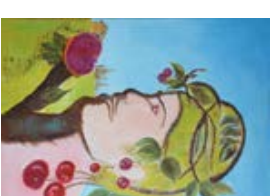

- The Unsavvy Means Of Good Intention
2015, kombinovaná technika tužka plus počítačová postprodukce, 42 x 30 cm
- Květiny
2015, kombinovaná technika tužka plus počítačová postprodukce, 42 x 30 cm

ŠTĚPÁNKA JISLOVÁ

(*1992)

Vystudovala ilustraci a grafiku na Fakultě designu a umění v Plzni. Svě krátké příběhy publikovala v řadě domácích i zahraničních sborníků, s komiksem Strom vyhrála v roce 2013 soutěž CZ.KOMIKS. Kreslení je pro ni terapií deprese a téma duševního zdraví se mnohdy odráží i v její tvorbě. V roce 2014 zaujala autobiografickým komiksem Jak jsem se zabíla a příběh o tom, jak se člověku s depresí snaží všichni pomoci, ale neví, jak, stojí i za obrázkem kosmonauta.

- Žena ako čerešňa
2015, olej na plátně, 50 x 70 cm

MAGDALÉNA HANOVÁ

(*1958)

Narodila se v Liptovském Mikuláši. Už jako malá ráda kreslila ženy z obálek časopisů. Soustavněji se výtvarně tvorbě začala věnovat až po tom, co do jejího krámků s náboženskými potřebami náhodou přišel výtvarník, který v rámci slovenské Ligy duševního zdraví vedl kurzy olejomalby. Svými obrazy se snaží naplňovat životní motto: rozdávat lidem radost.

• Lesní duch
2015, akryl na plátně, 70 x 50 cm

• Útesy
2017, akvarel, 42 x 30 cm
• Vesnické stavení
2017, akvarel, 42 x 59 cm

• Transformátor hypermanganu ve zlatavý dým
2008, kombinovaná technika pastelky,
centropen, 21 x 30 cm
• Třiolký strom
2009, kombinovaná technika pastelky, centropen, 21 x 30 cm
• Erupce barev
2010, kombinovaná technika pastelky,
centropen, 30 x 21 cm

• Začátek průvodu, kresba dřívěkem
2010, tuš na ručním papíře, 42 x 59 cm
• Věčné melodie, kresba dřívěkem
2010, tuš na ručním papíře, 42 x 59 cm

ZUZANA EBRINGEROVÁ

(*1963)

Pochází z Bratislavy. K výtvarnému umění měla blízko už od dětství. Po skončení střední školy začala studovat dějiny umění, ale kvůli duševní nemoci musela studium přerušit. Nepeřstávala malovat ani v těch nejhorsších stavech v léčebně. Při hledání námětů se nejčastěji obrací do světa vlastní imaginace a snů, včetně nočních můr. Maluje portréty, krajinky, ale nejčastěji „fantazie“, jak své obrazy sama nazývá.

BŘETISLAV HAVELKA

(*1961)

Pochází ze Žďáru nad Sázavou. Malovat začal ve chvíli, kdy se kvůli duševní nemoci ocitl v plném invalidním důchodu. Jeho oblíbenými technikami jsou tempera a akvarel, jeho motivací potřeba vrátet něco společnosti, která mu pomáhá. Inspiraci nachází v krajině, ale v jeho dílech se odráží i jeho pocity a duševní stav.

RADEK DEÁK

(*1984)

Pochází z Teplic, absolvoval gymnázium v Litoměřicích a ze zdravotních důvodů nedokončil vysokoškolská studia historie a politikologie. Pochází z umělecké rodiny – maminka byla učitelka výtvarné výchovy, dědeček známý pražský malíř Vladimír Soukup. Sám se věnuje výtvarné tvorbě od patnácti let. Svou první samostatnou výstavu měl v šestnácti letech v psychiatrické léčebně Opařany, od té doby vystavuje každoročně v ČR i zahraničí. Malování je pro něj relaxací, terapií, výpovědí z nitra duše i možností seberealizace.

MILAN JIŠA

(*1958)

Narodil se v Brně. Vystudoval architekturu na pražské ČVUT, což se odráží v pečlivě realistické formě jeho kreseb. Skvěle zvládnutá technika stereoskopické perspektivy, používaná při architektonickém kreslení, se v jeho podání stává kulisou zneklidňujících dějů. Milan Jiša má za sebou řadu samostatných i kolektivních výstav v ČR i zahraničí. Je předsedou spolku Kolumbus, který sdružuje lidi se zkušeností se službami péče o duševní zdraví.

- Handle With Care I 2014
- Handle With Care II 2014

- Krajina s červenou linkou
2017, akvarel, kombinovaná technika na papíře,
28 x 29 cm
- Reka
2017, olej na sololitu, 70 x 60 cm

- Bez názvu
2017, akryl na papíře, 30 x 42 cm
- Bez názvu
2017, akryl na papíře, 30 x 42 cm

- Sova
2016, kombinovaná technika černé pero,
akvarel, 21 x 30 cm

TOY BOX

(*1978)

Vystudovala interaktivní média a mediální komunikaci na Literární akademii Josefa Škvoreckého a scénografii na DAMU. Má za sebou řadu společných i samostatných výstav u nás i v zahraničí, kreslí ilustrace a komiksy do médií, vede workshopy. Její knižní komiksový debut *Moje kniha* Vinnetou se vyprodal během tří měsíců. Má dvě děti a tři psy.
Komiks Handle With Care vychází z její zkušenosti s depresí.

STANISLAV VONDRŮ

(*1974)

Vystudoval malbu na AVU. Žil ve Švýcarsku, kde se živil volnou tvorbou a přivydělával si jako kameník. Spokojený život narušila deprese. Vrátil se do Česka, několikrát se léčil, bojoval se závislostmi. I v nejtěžších chvílích maloval – třeba na kartony nalezené u popelnic. Do bohnického výtvorného ateliéru se rád vrací, i když už není hospitalizovaný. Výjev, který je vidět při východu z pavilonu – skupina stromů – se konečně velmi často objevuje na jeho obrazech.

OLÍVIE DOLEŽELOVÁ

(*1985)

Přes deset let maluje jako samouk. Vystudovala Veřejnou a sociální politiku na FSV UK, v současnosti pracuje jako streetworker s bezdomovci. Od dětství trpí lehkou až střední farmakorezistentní depresí, nyní se její stav zlepšil díky započetí léčby dlouho nedagnostikované neuroboreliózy. Maluje jen, když má radost, energii nebo zlomené srdce.

ERIKA VRŠECKÁ

(*1989)

Narodila se v Nitre. Už jako dítě ráda kreslila, ale když začala chodit na sportovní gymnázium, nezbyval jí na to čas. Vystudovala překladatelství a tlumočnictví. Láskalo ji cestování a tak prošla náročným konkurzem a začala pracovat jako letuška v Dubaji. Právě tam ji přepadla deprese. Když nemusela, vůbec nevycházela z pokoje a časem už ani nejela. V těch nejhroších stavech se vrátila ke kreslení a dnes je přesvědčena, že to byla právě tvorba, co ji vrátilo zpátky do života. Pracuje na obchodní pozici v jedné pražské firmě, ilustruje dětskou knihu a dělá návrhy tetování.

• Zpívající srdce
2017, akryl na sololitu, 60 x 80 cm

• Schizofrenie
2013, olejové pastely a akrylové barvy na papíře,
86 x 61 cm

• Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 100 x 70 cm

• Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 80 x 60 cm
• Bez názvu
2015, akryl na sololitu, 80 x 60 cm

EVA ŠTEFKOVÁ

Žena s velmi těžkým osudem. Týráni, zneužívání a opakované výčitky, že je k ničemu. Na psychiatrii pobývala více jak doma a dostala spousty diagnóz, včetně Aspergerova syndromu. Nakonec zvládla vzít tuto zkušenost jako výzvu, svůj život uchopit pevně do rukou a nebýt závislá jen na invalidním důchodu. Krom malování a psaní poezie se věnuje také léčitelsví.

IVETA HORVÁTTHOVÁ

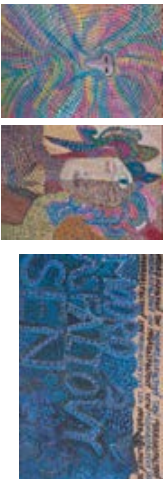
Je poznamenána těžkým životním osudem. Malování je pro ni útěchou, odreagováním, relaxací, ale také způsobem, jak se odpojit od nepříliš přátelského světa. Používá jasné, nemíchané a často kontrastní barvy. Jejím ústředním motivem je lidská tvář, maluje exotické a pohádkové postavy, ale i portréty politiků. Malováním se zabývá už dlouho a je známa mezi příznivci art brut. V roce 2006 se například účastnila výstavy Art brut – sbírka abcd v Domě U Kamenného zvonu.

ALICE HOUDKOVÁ

Obrazy Alice Houdkové vznikají jakoby mimochodem, zatímco její hlavní aktivitou je povídkání. Neustále vypráví, jejími oblíbenými tématy jsou kriminální případy, různé nehody a osobní krůčdy. V kontrastu se zálibou v černé kronice jsou její obrazy a kresby většinou optimistické a často fantastické, zdá se, že mají svůj původ v době zachované dětské fantazii. Má přirozený cit pro barvy. Její nejlepší díla vznikají, když se pustí do velkých pláten.

DOMINIK JIRSA

Když mu před pár lety psycholog doporučil, aby zkusil výtvarně tvořit, moc se na to necítil. Nakonec ho to ale nadchlo a nyní je aktivním členem Ateliéru radostné tvorby na pražské Letné. Většinou maluje akrylem na sololit. Vytváří abstraktní obrazy, ve kterých používá přísně geometrické tvary, ale i volným rukopisem vytvořené textury. Krom malby se věnuje klasické fotografii a grafice a vytváří velmi zpracované vícebarevné linoryty.

- Mrtvý muž
2014, tempera na sololitu, 50 x 70 cm
- Třešň oko
2014, tempera na sololitu, 50 x 70 cm
- Modroasfaltový sen
2014, tempera a fixa na sololitu, 60 x 40 cm

- Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 50 x 70 cm
- Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 60 x 40 cm
- Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 70 x 50 cm

- Bez názvu
2014, měkké pastelky na papíře, 61 x 43 cm
- Pampelišky
2015, akryl na plátně, 50 x 60 cm

- Bez názvu
2014, akryl na sololitu, 70 x 50 cm

VÁCLAV KUKLÍK

Jeho styl připomíná pointilismus, ale ve skutečnosti je inspirován uměním australských přírodních národů. Ve velké části jeho produkce převládají lidské tváře. Často se snaží dosáhnout psychedelických efektů. Experimentoval i s videem a počítačovou grafikou. Mimoto působil jako trenér boxu. Na jaře 2017 nečekaně zemřel.

PETR LUKÁŠ

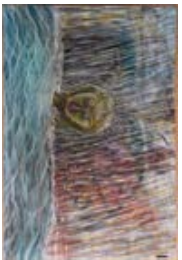
Vystudoval fotografii na pražské FAMU. Byl úspěšným fotografem, vydával kulturní časopis Post a věnoval se už na začátku devadesátých let počítačové grafice. Psychická krize ho ale vyřadila z běžného života. Léta pracoval na nástěnné malbě ve svém bytře, který následně musel opustit. Své abstraktní obrazy nazývá s přílišnou skromností „omalovánky“.

LUKRÉCIE

Spirituálně a nábožensky zaměřená žena, která věří, že pozitivní energie, kterou vloží do svých obrazů, se přenáší také na diváky. Používá převážně teplé barevné tóny, které v silných vrstvách a s citem pro kvalitu tahu nanáší na plátno. Ráda maluje mandaly, vyrábí šperky a píše poezii.

NADĚŽDA PETROVOVÁ

Životní nesnáze dovedly Naděždu k moudrému nadhledu. Pomáhá lidem se stejnými psychiatrickými potížemi v klubu Mosty a je akreditovaná „peer konzultantkou“. S malováním začala v rámci terapie při hospitalizaci. Pracuje intuitivně, začíná malovat bez plánu a ráda dokončuje své obrazy za jedno sezení. Má zájem o spiritualitu a její díla často zachycují esoterický svět andělů a duchů. Sama své obrazy popisuje jako „pohádkový svět pro všechny bytosti“.

- Pusio
2014, měkké pastelky na papíře, 95 x 65 cm
- Babi léto smrti
2014, měkké pastelky na papíře, 70 x 100 cm

- Vily v podzimmím parku
2016, počítačová grafika

- Bez názvu
inkousti na papíře, 42 x 24 cm

- Kvetoucí madonna
2015, počítačová grafika
- Mrazivé vyhlídky
2015, počítačová grafika
- Fluidum Nového Yorku
2016, počítačová grafika

JAN PILÍK

(*1981)

Vyučil se prodávacem. Už jako šestnáctiletý se ocitl na dětské psychiatrii a léčí se stále, v poslední době již jen ambulantně. Vysřídá pestrou škálu zaměstnání, dnes je v invalidním důchodu. Zajímá se o literaturu, umění a film. Jeho cílem je “dotknout se svými obrazy člověka někde tam hluboko uvnitř”.

ONDŘEJ RUBEŠ

(*1983)

Psychické problémy začal mít už v útlém věku a jak sám říká, nějakou dobu trvalo, než se z destruktivního života posunul k tvořivé činnosti, kterou nakonec sledává jako efektivní kompenzaci nerovnovážné psychiky. Svá díla tvoří prolínáním fotografií, maleb a kreseb. Typické jsou postavy víl, které umísťuje do reálných prostředí. Jeho cílem je „překvapovat pozitivitou skrytou v té vůbec nejnebezpečnější diagnóze v psychiatrii.“ Zabývá se také webdesignem a skládá hudbu, především za použití neobvyklého nástroje zvaného brumle.

ANNA FIALOVÁ

(*1993)

Maturovala na gymnázium v Čelákovicích. Kvůli depresím a panické úzkostné poruše nedokončila vysokoškolské studium práv, ani chemie. V únoru 2016 skončila na dva měsíce v psychiatrické léčebně v Bohnicích na otevřeném pavilonu č. 3. Po propuštění dlouho tápala, co dál. Po měsíci nicnedělání začala kreslit a ohlasy okoli byly tak pozitivní, že kreslí stále. Věnuje se ilustrování knih a chystá animovaný film. Nejraději kreslí chlupatá zvířata.

TOMÁŠ VANĚK

(*1982)

Vystudoval srovnávací literaturu na Filozofické fakultě Karlovy univerzity. Ve 29 letech byl – jak sám říká – „opářen“ diagnózou paranooidní schizofrenie. Pracuje jako moderátor ve Studiu 27, jako peer lektor v Centru pro rozvoj péče o duševní zdraví, vede literární dílny pro lidi s duševním onemocněním, sám literárně tvoří. Počítačové grafice se věnuje asi deset let, má za sebou několik výstav v knihovnách a kavárnách.

Info: www.okocentrum.cz

www.facebook.com/okomobilitnikomunitnicentrum

Hlavním pořadatelem akce je společnost Art Movement

Projekt je spolufinancován Evropskou unií

ilustrace : Štěpánka Jislová

art mouvement

FOKUS ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

